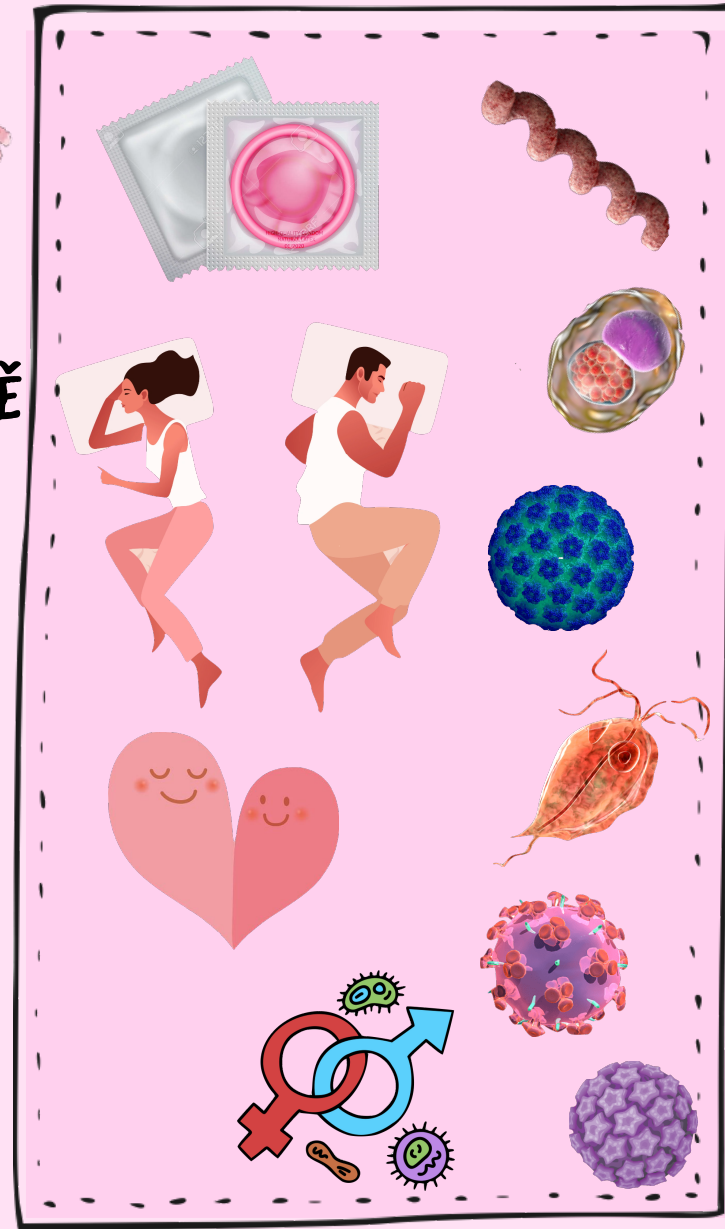

EDUKACE TĚHOTNÉ ŽENY V OBLASTI SEXUÁLNĚ PŘENOSNÝCH INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ

Tereza Havlasová 2.APA

Záznam o edukaci

Edukační jednotka: Edukace těhotné ženy v oblasti sexuálně přenosných infekčních onemocnění

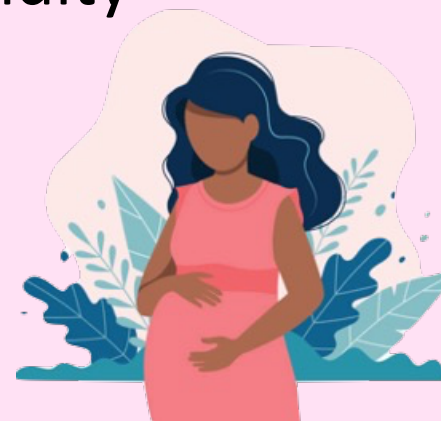
Edukátor: Tereza Havlasová, studentka 2. ročníku
oboru porodní asistentka na Vysoké škole zdravotnické

Edukant: Těhotné ženy v kterémkoliv stádiu gravidity

Čas: 7. 10. 2021

Výukové cíle

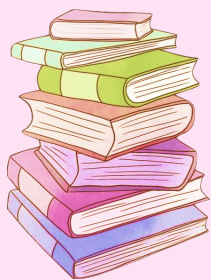
Kognitivní: u posluchaček – gravidních žen, dojde ke zvýšení informovanosti o problematice a klinickém obrazu vybraných sexuálně přenosných infekčních onemocnění

Afektivní: posluchačky mají zájem o podané informace, uvědomují si jejich důležitost a to nejen v období gravidity

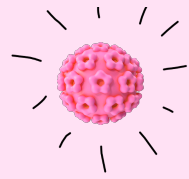

Psychomotorické: posluchačky jsou poučeny o klinickém obrazu nejčastějších sexuálně přenosných infekčních onemocnění a o důsledcích, které mohou tato onemocnění mít (nejen) v případě nákazy v těhotenství, následně budou schopny uplatnit zásady preventivních opatření před těmito onemocněními

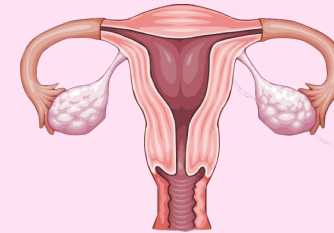

Organizační forma: skupinová

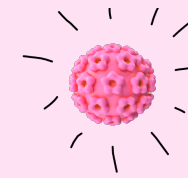
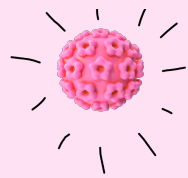
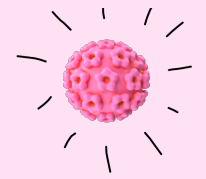
Didaktické pomůcky: zobrazovací technika, počítač, textový materiál,
názorné vizuální ukázky

Metody edukace: slovní = přednáška, diskuze, vysvětlení, kvíz
názorné demonstrace = edukační obrázkový materiál

Ověřování úrovně dosažených cílů u edukanta: počáteční = ověření předchozích
znalostí formou otázek
průběžné = případné doplňující otázky
závěrečné = kvíz

Ověření předchozích znalostí

Brad Pitt

Vladimír Iljič Lenin

Pamela Anderson

Paris Hilton

Klement Gottwald

Freddie Mercury

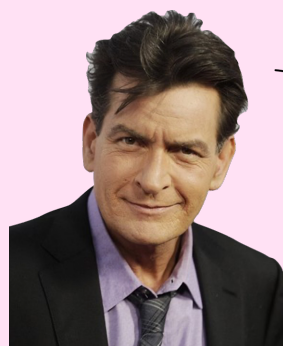
Charles Baudelaire

Magic Johnson

Oscar Wilde

Charlie Sheen

💡 Jaká sexuálně přenosná onemocnění znáte? Jak se projevují?

💡 Mohou mít tato onemocnění vliv na vyvíjející se plod? Jaký?

💡 Myslíte si, že incidence případů sexuálně přenosných onemocnění má spíše stoupající nebo klesající trend výskytu?

💡 Jaké jsou zásady prevence před těmito onemocněními?

CO SPOJUJE OSOBY
NA OBRÁZČÍCH?

MOTIVAČNÍ ÚVOD - Sexuálně přenosná infekční onemocnění

NOTES

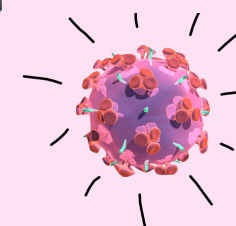
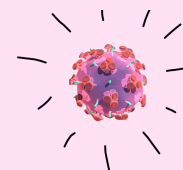
Sexuálně přenosná onemocnění (STD) jsou všechny infekce přenášené pohlavním stykem

Postihují ženy i muže

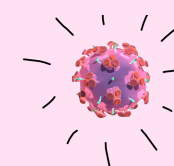
Hlavní příčinou nákazy pohlavně přenosnou nemocí je nechráněný pohlavní styk

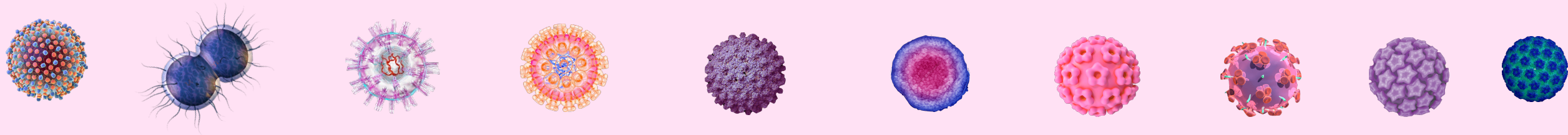
V posledních letech je zmapován velký nárůst tohoto typu onemocnění po celém světě
Každoročně se objeví cca 500 mil. nových případů

JEDNÁ SE O **SVĚTOVÝ PROBLÉM**

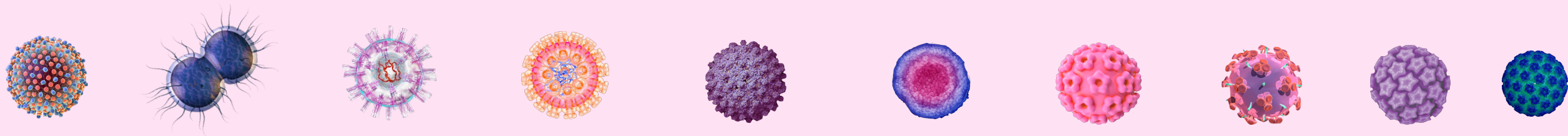
tzv. globální

! UPOZORNĚNÍ !

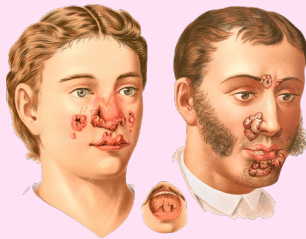
prezentace obsahuje i názorný grafický materiál

Syfilis

(Príjice)

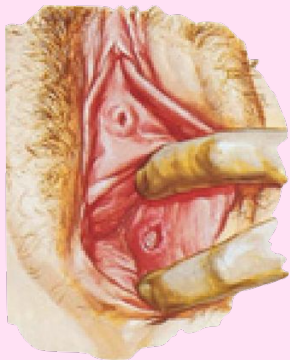
Gumma = nerakovinný novotvar

PŮVODCE
Treponema pallidum

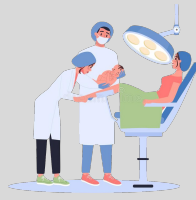
PRIMÁRNÍ STADIUM

vzniká v místě, kde infekce vstoupila do těla

Ulcus durum

PŘENOS

ročně je hlášeno několik set případů

3 týdny

antibiotika

SEKUNDÁRNÍ STADIUM

převažující typ vyrážky je roseola

Exantém

TERCIÁRNÍ STADIUM

Gummata + sedlovitý nos

Syfilis

Lues venerea

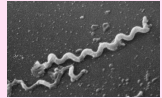
Klement Gottwald

Vladimír Ilič Lenin

PETROLEJOVÉ LAMPY 1971

PŮVODCE
Treponema pallidum

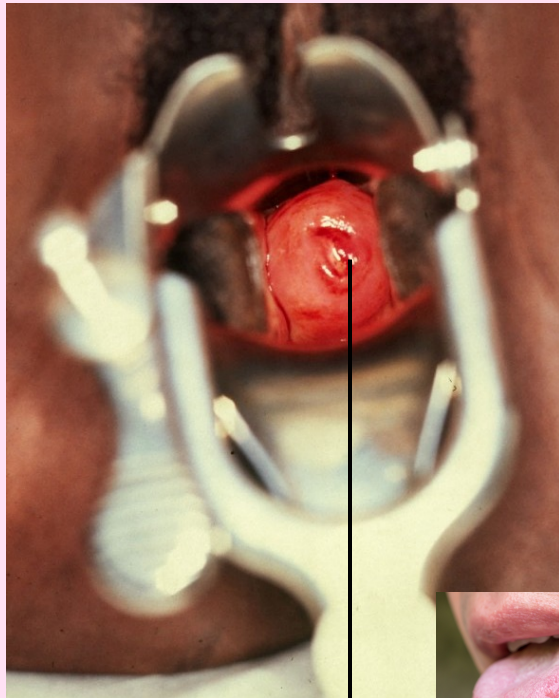
Syfilis podléhá povinnému hlášení dle zákona č. 258/2000 Sb.

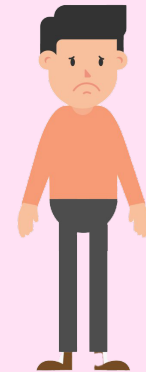
PRIMÁRNÍ STADIUM

SEKUNDÁRNÍ STADIUM

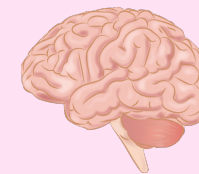
TERCIÁRNÍ STADIUM

Ulcus durum

Exantém

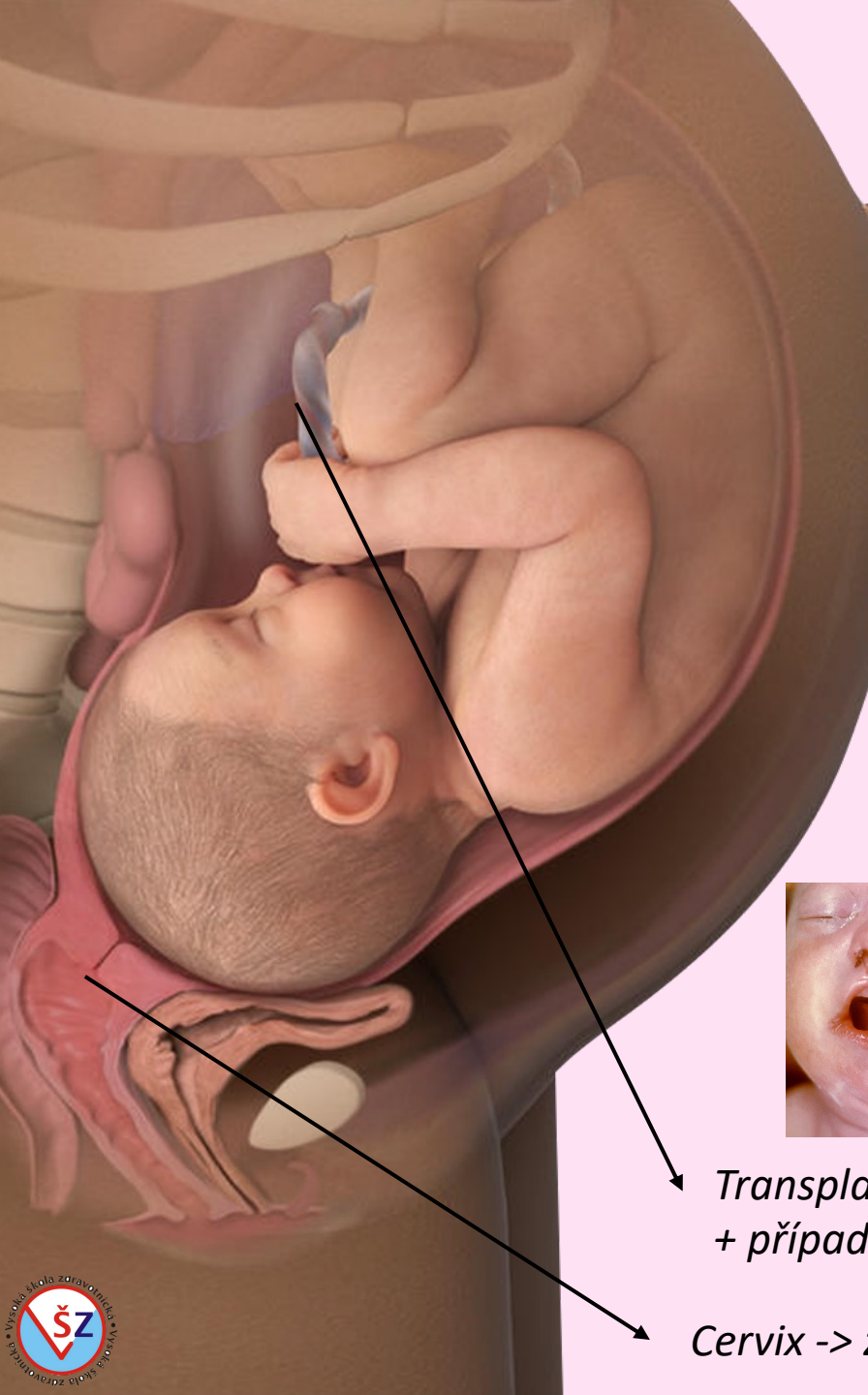
Gummata

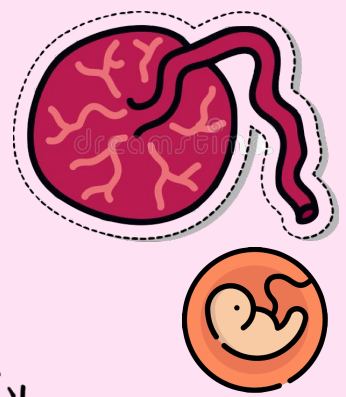
Sedlovitý nos

při neléčené infekci se za 10-25 let objevuje i paralytická demence
-> viz film *Petrolejové lampy*

Vrozená syfilis (Lues congenita)

abortus

Fetus maceratus

Hutchinsonova trias

- > slepota
- > hluchota
- > soudkovité zuby

-> vrozená syfilis

Transplacentární přenos
+ případně přenos přímým kontaktem s lézemi při porodu

Cervix -> zde se může objevit *ulcus durum* (tvrdý vřed)

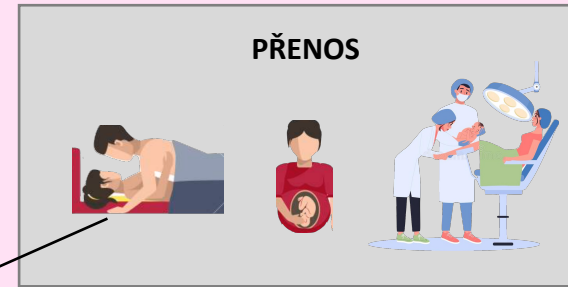

Okolo 11. týdne těhotenství
= krevní testy na krevní
obraz, krevní skupinu, Rh
faktor, **syfilis (BWR)**, HIV...

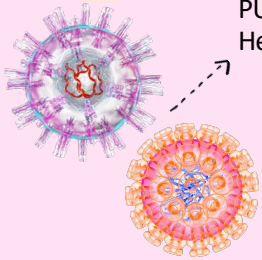
Herpes genitalis = nejčastější pohlavně přenosná infekce

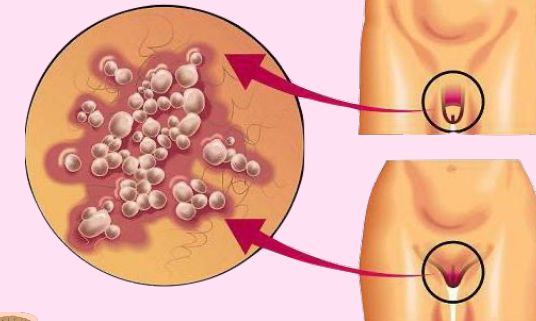
Paris Hilton

PŮVODCE
Herpes simplex typu 1 (HSV-1) a typu 2 (HSV-2)

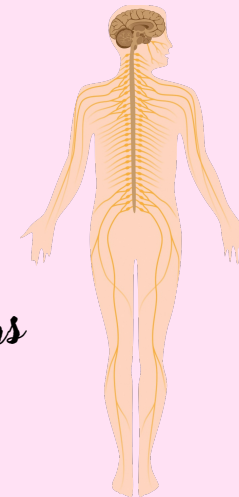
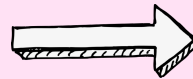
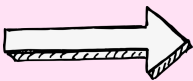
75% pravděpodobnost infekce téměř vždy nastává od partnera, který má viditelné puchýřky a vřidky

objevuje se **svědění, výtok**

výsev **puchýřků** (3-5 dní)

strhnou se a vznikají **vřidky** (na 14 dní)
-> mohou druhotně infikovat

po zmiizení vřidků virus cestuje do nervových ganglií, kde perzistuje

+ následně se objevují i recidivy (MS, stres)

puchýřky a následné ulcerace jsou většinou lokalizovány na labia minora a ve vchodu do pochvy

Herpes genitalis v těhotenství

Herpetický virus se může během porodu přenést na plod a způsobit u něj velmi **vážnou celkovou infekci s postižením nervového systému**

⇒ když je u ženy v době porodu přítomen výsev herpetických puchýřků, **porod se obvykle vede císařským řezem**

Klinické formy u novorozenců:

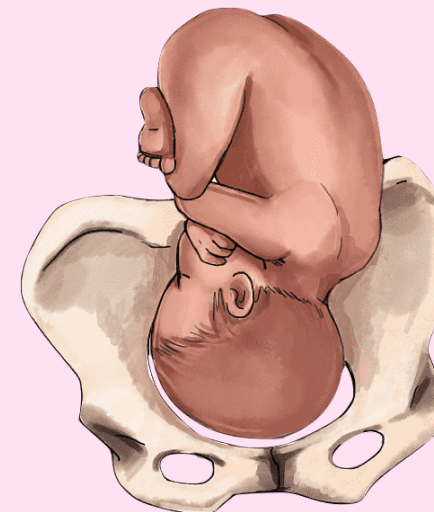
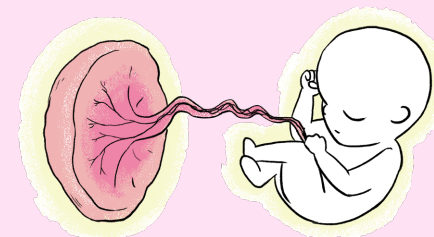
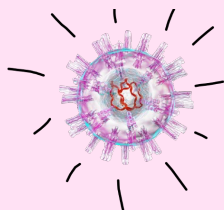
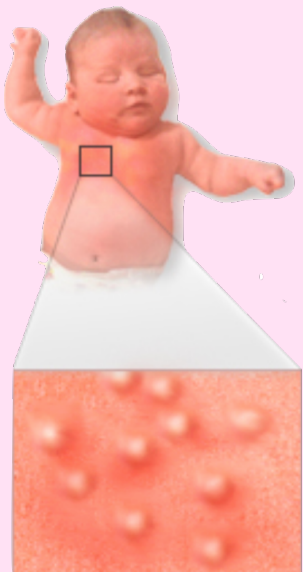
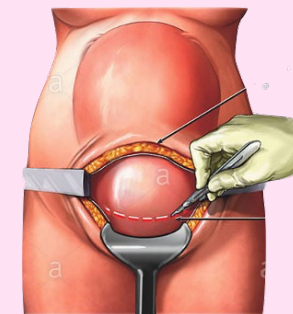
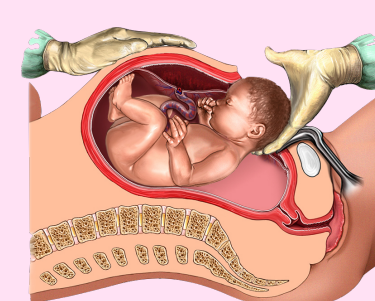
1. **LOKALIZOVANÁ INFEKCE KŮŽE, OČI, ÚST**

2. **DISEMINOVANÁ INFEKCE** - postihuje mnoho orgánů, zejm. **játřa a plíce** => 25 % případů

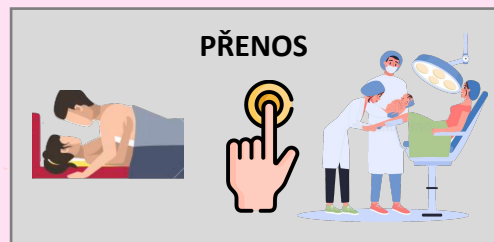
3. **INFEKCE CNS** s postižením kůže nebo bez => 30 % případů

=> manifestace obvykle v 2. až 3. týdnu života

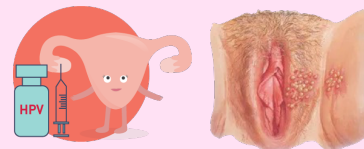
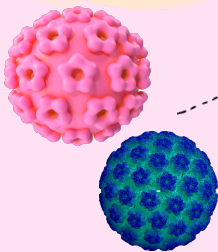
transplacentárně získaná infekce představuje asi 5 % neonatálních HSV infekcí

Condylomata acuminata

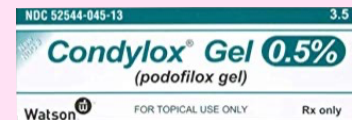
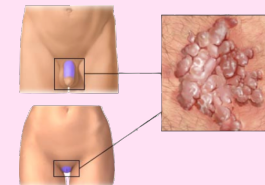
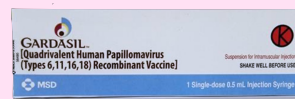

2-3 měsíce *Farmaka + chirurgické zákroky*

PŮVODCE
Lidský papillomavirus HPV 6 a HPV 11

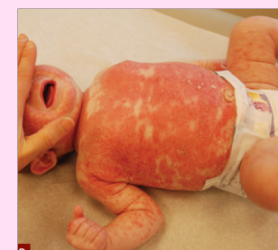
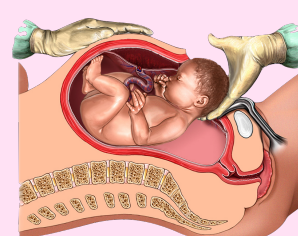
riziko přenosu zvyšuje narušení epitelu, např. při současném výskytu herpetické infekce

silné působení HPV i v oblasti skvamocelulární junkce (karcinomy)

- > nejcitlivější je oblast přechodu dvou různých epitelů, jako je oblast děložního hrdla a konečníku
- > v ČR celkem 3 vakcíny, jejich aplikace je doporučena dívkám i chlapcům před zahájením sexuálního života
- > v případě infekce těhotné ženy se porod obvykle vede císařským řezem

vysoce nakažlivé

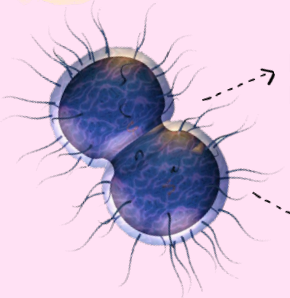

v začátku onemocnění se objevuje svědění, pálení a někdy i krvácení

pro lepší zviditelnění lékaři při diagnostice používají roztok kyseliny octové + důležité je odlišení od zhoubného kožního bujení

Kapavka

PŮVODCE
Neisseria gonorrhoeae

ve světě jsou stále více rozšířeny kmeny rezistentní na penicilin a tetracyklin

Kapavka podléhá povinnému hlášení dle zákona č. 258/2000 Sb.

po narození se novorozencům preventivně vykapávají oči Ophthalmo-Septonexem

tzv. **kredeizace**

onemocnění u žen může být asymptomatické

PŘENOS

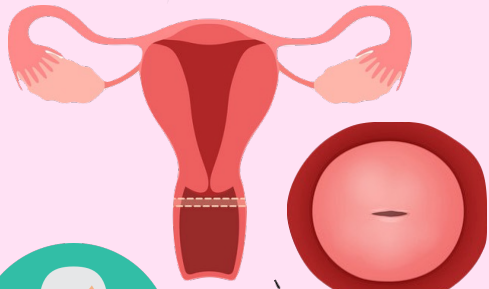
3-6 dní

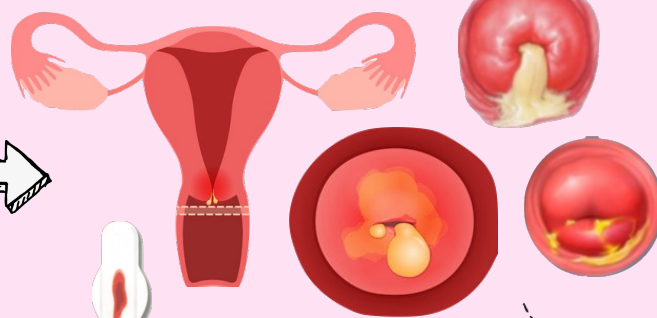
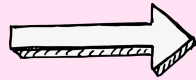
antibiotika

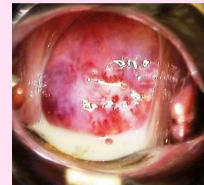
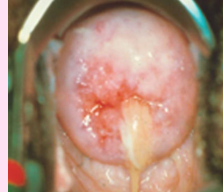
ročně je hlášeno okolo 1500 onemocnění

norma

mukopurulentní cervicitida

jsou totiž potřeba vysoké dávky ATB i.m.

Příznaky:

-> u mužů: **ránní kapka hnisu** (přední zánět urethry), **dysurie**

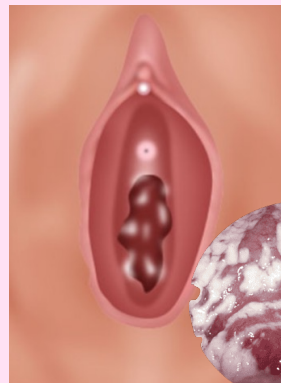

-> u žen: **asymptomatická, mukopurulentní cervicitida, vulvovaginitida**

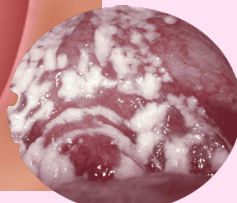

ránní kapka hnisu

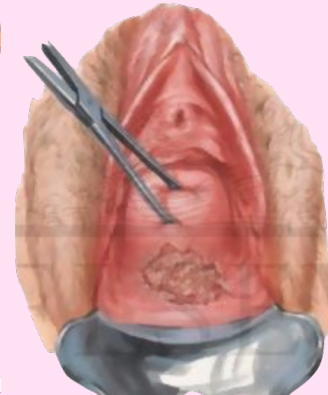
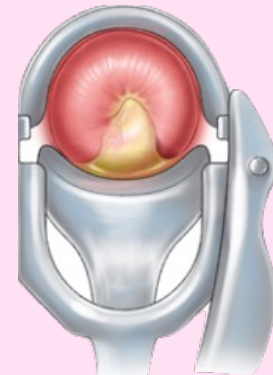
častá je i dysurie = bolestivé močení

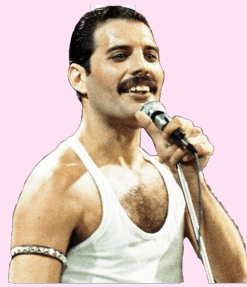
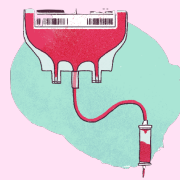
vulvovaginitis

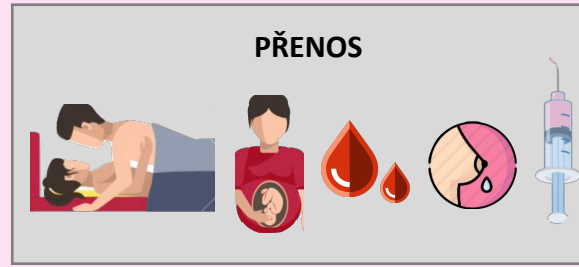
lidé si občas sami nesprávně kapavku zaléčí, poté se z nich stávají bezpříznakoví nosiči onemocnění

HIV/AIDS

Freddie Mercury

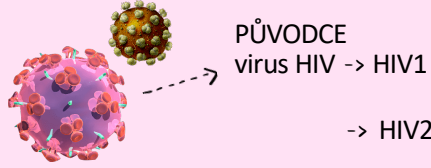
PŘENOS

antivirotika

i několik let

HIV/AIDS podléhá povinnému hlášení dle zákona č. 258/2000 Sb.

PŮVODCE virus HIV -> HIV1

Evropa + USA

-> HIV2 Afrika

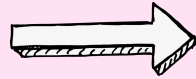
HIV/AIDS podléhá povinnému hlášení dle zákona č. 258/2000 Sb.

Akademie věd České republiky Czech Academy of Sciences

VIDEO

inkubační doba = doba latence

Primoinfekce virem HIV

napadá T-lymfocyty

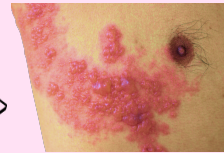
AIDS

oportunní infekce

KANDIDÓZA

HERPES ZOSTER

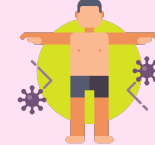
KAPOSIHO SARCOM

HERPES LABIALIS

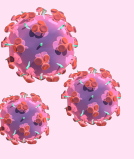
věk

imunitní systém

životní styl

infekční dávka

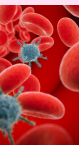
Profesor Antonín Holý

brzdí replikaci viru

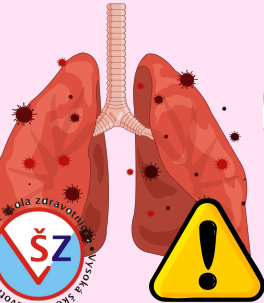
HIV patří do skupiny LENTIVIRŮ trvá dlouho, než způsobí nějaké poškození infikované osobě

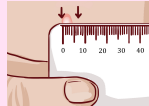
Viremie = přítomnost virových partikul v krvi vir se v různém množství dostává do všech exkretů

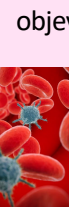
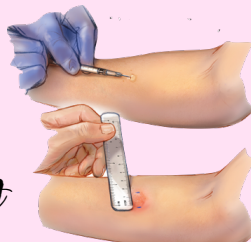
po odeznění chřipkovitých příznaků se člověk stává zdrojem nákazy
podstatou onemocnění je rozvrát a vyčerpání imunitního systému

KOINFEKCE HIV + TUBERKULÓZA

tzv. Mantoux test

Prevence

VYHÝBEJTE SE RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ

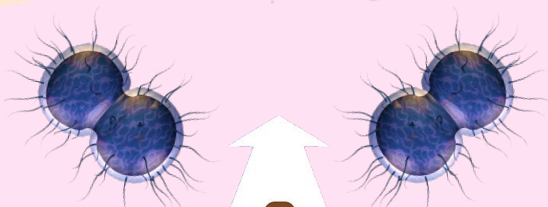
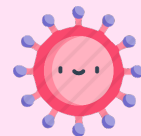
zdravý životní styl ←-----

-----> spánek

zdravá strava ←-----

RISK

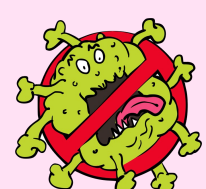
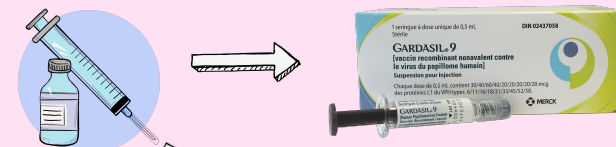

-----> pokud máte stálého partnera a jste si jisti, že některou z chorob netrpí, nemusíte bariérovou ochranu používat

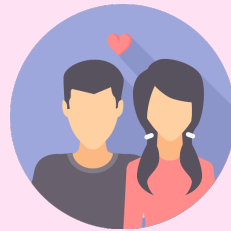
-----> pokud máte nového partnera, je dobré si zajít na testy, abyste na začátku vztahu věděli, že jste oba zdraví

V některých případech ale ani prezervativ nepomůže. A to v případě HPV virů. Zde je nejlepší prevencí **očkování** a nestřídání sexuálních partnerů.

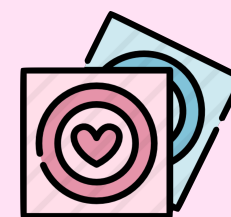
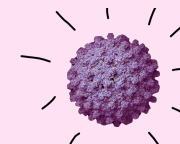
-----> vyhněte se kontaktu s cizí krví

-----> stálý partnerský vztah

⚠️ střídání sexuálních partnerů geometrickou řadou zvyšuje riziko nákazy

⚠️ nezatajovat rizikový styk v minulosti

Prezervativ je prostředkem, který dokáže minimalizovat riziko přenosu sexuální přenosné nemoci.

riziko však nikdy neeliminuje úplně

při jakýchkoliv obtížích či pochybnostech vyhledat lékaře (praktický, urolog, gynekolog, dermatovenerolog)

důležitou prevencí je i dostatečná intimní hygiena

Kdy vyhledat gynekologa?

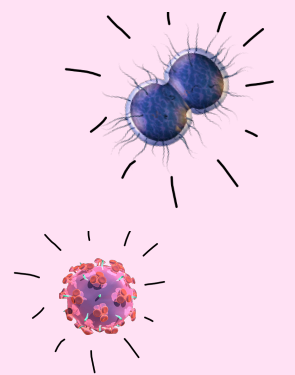

výtok častý pro sexuálně přenosná infekční onemocnění

+ svědění, pálení a případně zápach

výtok z pochvy

bolesti při močení

pokud jste střídala/střídáte sexuální partnery a měla s nimi nechráněný pohlavní styk, je na místě požádat o vyšetření na sexuálně přenosné infekce

 i v případě, že se u vás neprojeví žádné příznaky

zarudnutí či kožní změny v oblasti vulvy

svědění genitálu

1

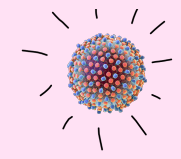
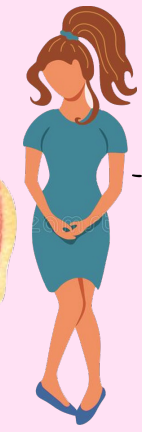
2

3

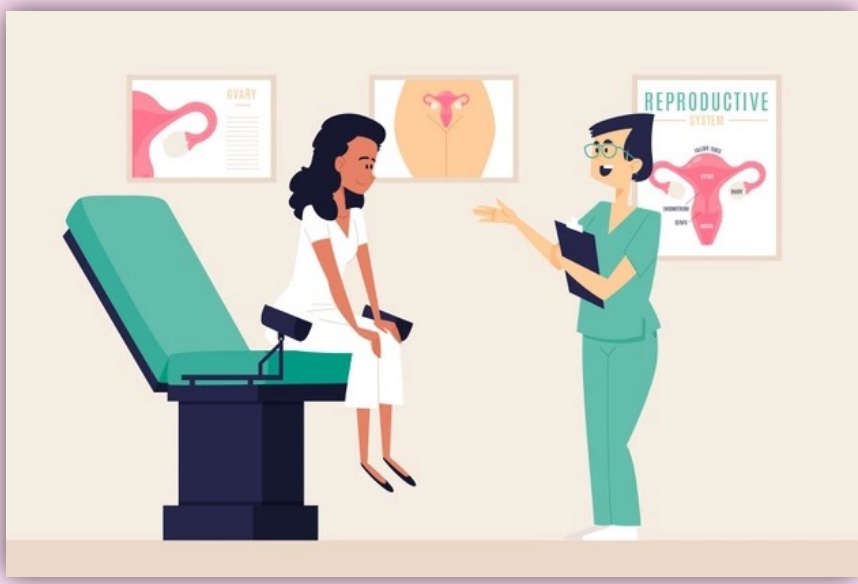
4

5

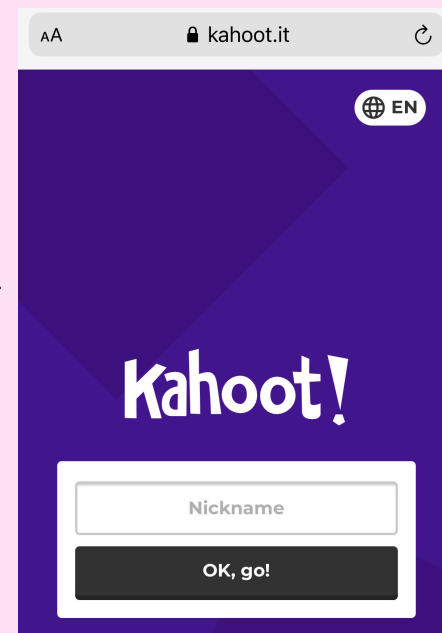
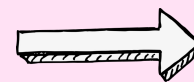
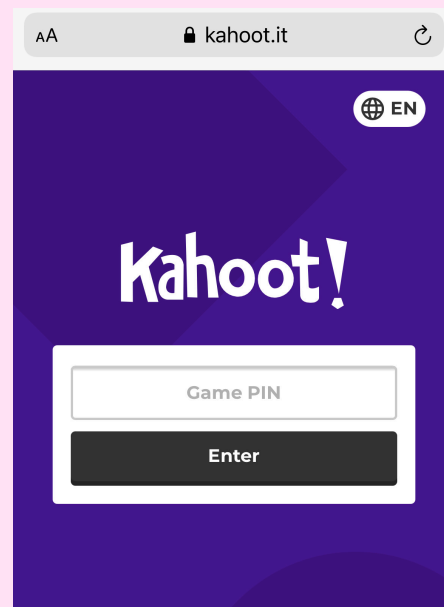
 pro úspěšné vyléčení sexuálně přenosných infekcí je nutná léčba obou sexuálních partnerů

QUIZ!

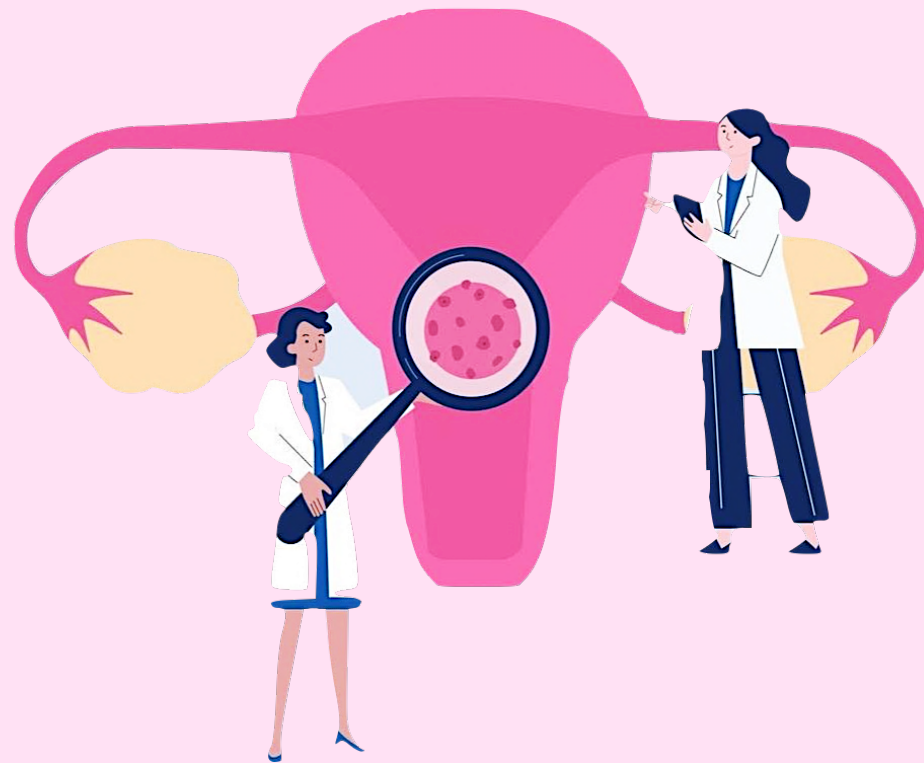
www.kahoot.it

ZADEJTE ČÍSELNÝ PIN, KTERÝ UVIDÍTE NA OBRAZOVCE

ZVOLTE SI PŘEZDÍVKU

Děkuji za pozornost

Použitá literatura

GROSS, Gerd a Tyring, Stephen K. 2011. *Sexually Transmitted Infections and Sexually Transmitted Diseases*. Springer, ISBN 978-3-642-14662-6.

HAMPLOVÁ, L., a kol. 2019. Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena pro bakalářské studium a všechny typy zdravotnických škol. 2., aktualizované vydání. Praha: Stanislav Juhanák-Triton. ISBN 978-80-7553-729-4.

Holub M, Aster V, Roubalová K. 2009. Doporučený postup pro diagnostiku a terapii genitálního herpesu u žen.

KUBICOVÁ, M. 2016. Pohlavně přenosné nemoci u dospívajících. *Dermatologie pro praxi*. ISSN 1803-5337.

Patel R, Kennedy OJ, Clarke E, et al. 2017. European guidelines for the management of genital herpes. *International Journal of STD & AIDS*. 2017; 28(14): 1366-1379. doi: 10.1177/0956462417727194

VOKURKA, M. a J. HUGO. 2015. Velký lékařský slovník. 10. aktualizované vydání. Praha: Maxdorf. ISBN 978-80-7345-456-2.

Vosmík, František et al. *Dermatovenerologie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1999. 396 s. ISBN 80-7184-633-3.

WEISS, Petr, 2010. *Sexuologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2492-8.